

FOLK OG LAND

NR. 14 — 7 ARGANG

LØRDAG 19. APRIL 1958

LØSSALG 65 ØRE

FORSPILLET
TIL 9. APRIL

Av Chr. B. Waage

Den største hindring for en objektiv historieskrivning er politiske sympatier og anti-patier hos forfatteren. Formålet blir ikke å finne frem til den virkelige historiske sannhet, men å finne et slags beviser for det han rent følelsesmessig og a priori vil skal gjelde for sannhet. Kjennsgjerninger som går imot hans ønsker — og interesser — skyves mer eller mindre ubevisst og — hva verre er — endog bevisst til side.

I politiske og religiøse spørsmål er rett og urett sannhet og løgn elastiske begreper hos den rettroende.

*

Den hele og fulle sannhet om forspillet til 9. april vil vi først få når det blir adgang til de hemmelige allierte arkiver og de beslaglagte tyske arkiver i London og Washington.

Hvorfor er disse arkiver fremdeles sperret? Er det noe som ikke må komme frem? Noe som skal skjules?

Allikevel foreligger det i dag så meget autentisk stoff både fra alliert og tysk side at det ikke lenger skulle være noen grunn for forfatterne av historiebøker for våre skoler til halstarrig å ture fram med sin ønskediktning om Tysklands uprovoserte angrep på Norge. — Hvis da ikke hensikten er bevisst historieforfalskning.

Vi nevner bl. a. Liddell Harts bok: *Secrets about Norway*. Lord Henkey *Politics, Trials and Errors* (oversatt til norsk) *Norwegen zwischen England und Deutschland* (oversatt til norsk).

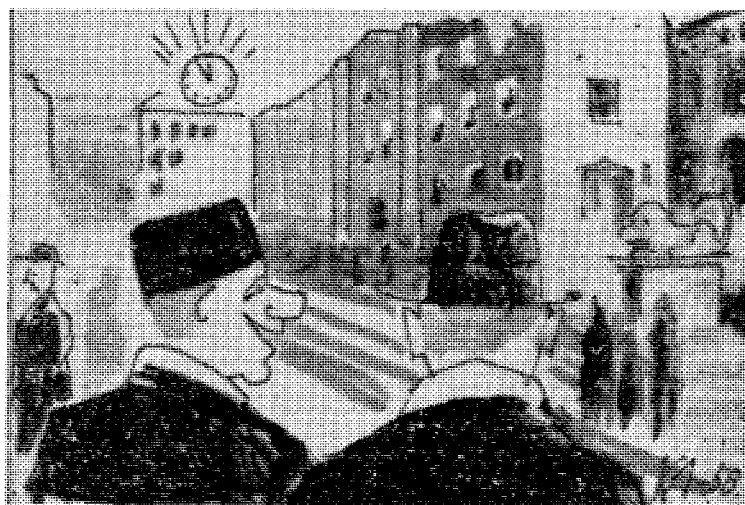
Liddell Hart skriver: «Det er vanskelig å forstå at

regjeringene i England og Frankrike kunne ha den frekkhet å sette opp planleggingen og gjennomføringen av angrepet på Norge blant anklagene i Nürnbergprosessen, for i det minste var de i dette tilfelle langt fra å ha rent mel i posen».

Lord Henkey: «Med hensyn til Norge har vi besluttet det samme som tyskerne: utarbeidet planer, gitt ordre og gått i vei. Vi er ene og alene kommet for sent».

Dette må da sies å være klar tale. Og Lord Henkey vet hva han skriver om. Gjennom et langt liv har han sittet i regjeringen, i hele 20 år som kabinettsekretær. En så vidt mulig uttømmende og objektiv fremstilling om forspillet og hendene omkring 9. april gir øverstkommanderende for den tyske marine i Norge, admiral Hermann Boehm i sin bok *Norwegen zwischen England und Deutschland*. På grunnlag av egne (Forts. s. 8).

Aprilminner

— Når jeg tenker på hvordan stortingsmennene måtte skrangle avgårde til Hamar og Elverum på 3. klasse den gangen, så er det da gått fremover. Til Trondheim til sommeren blir vi kjørt standsmessig i sovevogn.

— Får håpe dere ikke forsover dere da, for det er ikke tyske bombefly til å vekke i 1958.

— Nei, vi har engasjert Fjellbu til å foreta vekkelsen.

Major h. v. Kjelstrup:

Politikernes budsjettmessige
ødeleggelse av Norges forsvar i
mellomkrigsårene

Idag da Arbeiderpartiets gamle ledere er ivrig opptatt med å skjule sine skjebnesvangre spor på den vei som førte til katastrofen i 1940, kan det være gagnlig å konfrontere dem med deres egne gjerninger, eller kanskje heller misgjerninger. Det var Arbeiderpartiets forsvarspolitik i mellomkrigsårene, forøvrig godt hjulpet av Venstre og uten alvorlig motstand fra de andre borgerlige partiers side, som var den direkte årsak til at vårt land ble hærtatt. Det ville være galt å glemme dette i dag, så meget mere som det ikke manglet på advarsler. Denne artikkels forfatter skrev således i Norges Handels og Sjøfartstidende i 1936 følgende profetiske ord: «Det kan vel hende at det kan komme en oppgjørstid, når landets ungdom må forblø under forsvar mot overlegent utrustede og øvete tropper, og nasjonen må inregistrere skamfulle nederlag i sin krigshistorie, eller overgrep som må tåles uten kny». Major Kjelstrup, som var sjef for Forsvarsdepartementets budsjett- og lønnskontoer i 1940 forteller i denne artikkel om politikernes manipuleringer med forsvaret.

I tidsrommet 1920—1940 var jeg som representant for budsjettkontoret i Forsvarsdepartementets hærstyre tilstede under de skiftende regjeringers behandling av forsvarsbudsjettet for hæren og kystartilleriet, og likeså under den påfølgende Stortingsbehandling. Jeg hadde således god anledning til å få 1ste

hånds kjennskap til våre ledende statsmenns kvalifikasjoner og kompetanse, når det gjalt behandlingen av et så livsviktig anliggende som Norges forsvarsberedskap. Resultatet var dessverre like nedslående i alle år, og bekreftet fullt ut — om enn i relativt beskjeden målestokk — Oxenstiernas bekjente ord: «Hvis du visste med hvilken uforstand verden regjeres».

Da jeg er eneste gjenlevende av de departementstjenestemenn som ved deltakelse i budsjettbehandlingen i foran nevnte år ble «inside» orientert, er jeg blitt oppfordret til å berette litt fra det makabre Sisufos-arbeide som her i en lang årrekke ble gjenopptatt med utrettelig energi hvert år i håp om å få det over i positiv, skapende retning, tross ustanselige nederlag og tilbakeslag.

Tidsånden var vanskelig. Forsvaret ble av de kommunistisk infiserte kretser betraktet som et maktmiddel mot dem, og derfor gjort til gjenstand for åpenlys, frekk

agitasjon («det brukne gevær») og trusselspolitikk med klassekampparole og propaganda for proletariats dik-

(Forts. s. 6).

Gull-Madsen
jubilant

Rett som det er fyller en av våre gamle røde venner år og like hyppig oppdager vi at vi er for sent ute med de gratulasjoner som ikke bør mangle ved en slik anledning. Grunnen er naturligvis at det ikke er så lett å kjenne igjen de gamle hjemmehøysjevikene i det anstendige og borgerlige antrekk de nå har trukket i.

Den siste er gamle, gode Gull-Madsen som Quisling avslørte i Stortinget for hans befatning med pengehjelpen fra Sovjetsamveldet til de nåværende patrioter og samfunnsbevarere. Han fyller nå 70 år og er blitt noe så pent og usedvanlig pyntelig og farveløst som stempelpapirforvalter.

Engang var han et stort rødt navn, en frådende agitator for vold og fedrelandsforrederi, som ville henge sine motstandere i lykttestolpene, men etter en statsrådtid i 30-årene gled han stille og ubemerket ut av politikken og ble vedlagt den politiske protokoll som stempelpapirforvalter. Han fikk lakksko på hestehoven og floss på de små bolsjeviskiske djevlehornene. Sic transit gloria mundi!

Forøvrig skal heller ikke Alfred Madsen mangle vår lille blomst i all sannhetens bladverk. Han har tross alt vært en rensligere type i all sin mette forvandling enn de opportunistiske akademiske brødjegerne fra Mot Dag, som ikke bare ble forredere mot sin ungdoms lære, men også mot det borgerlige miljø de kom fra, inntil de nå er vendt tilbake til borgerligheten fra det bolsjeviskiske vikingetog til fremmed arbeiderland.

Hjemmefronten skal stoppe kommunistene!

Et telegram i den dertil innrettede presse forteller at «tidligere medlemmer av motstandsbevegelsen» i de forskjellige land har dannet en organisasjon for «å frem-skynde og støtte dannelsen av et forenet Europa». Et av organisasjonens formål er «å stoppe kommunistenes forsøk på å hindre det europeiske samarbeid».

Vi for vår del har faktisk oppfattet det slik at disse hjemmefrontfolkene både her hjemme og ellers allerede har

gjort en prisverdig innsats for å samle Europa — men riktignok på kommunistisk basis. Halvparten av Europa er allerede samlet av Sovjet-samveldet, takket være disse tomsete kommunistbekjemperne.

Men hva ble vi egentlig straffet for? Her i landet kan vel ikke denne organisasjonen få svært mange medlemmer, hvis vi skal dømme etter de «herrer» som i 1945 kom frem fra sine rottehuller, arresterte og gikk i festsprosjoner. S. D.

Frontkjemperbarna ble snytt for livsforsikringen. — Selskapet tok imot premien men nektet å betale

I Bergens Tidende finner jeg følgende:

«Tre umyndige arvinger etter falne frontkjemper i siste krig, har gått til søksmål mot et norsk livsforsikringsselskap med krav om å få utbetalt en forsikringssum som den nazistiske institusjon frontkjemperkontoret under krigen tegnet til fordel for de falne frontkjemperes umyndige barn. I alt er det tegnet vel hundre slike poliser og i forsikringspremie er det innbetalt samlet ca. to hundre tusen kroner. Denne summen betalte forsikringsselskapet etter frigjøringen til erstatningsdirektoratet, men tok forbehold om et regresskrav hvis det i fremtiden skulle tape en sak og måtte utbetale forsikringssummen».

Ut av NATO?

Arbeiderpartiets utenriksminister uttalte for en tid siden, at det måtte være slutt på koloniveldet. Jeg var helt ut enig med ham. Det var noe av det beste jeg har sett fra Arbeiderpartiets folk. Når man er oppmerksom på hvordan kolonimaktene fra Europa har turet fram og fremdeles underkuer nasjonalister i Afrika og Asia så burde Arbeiderpartiet også ta konsekvensen av sin oppfatning og melde seg ut av NATO inntil de europeiske makter oppga kolonier i Afrika og Asia. Opplending.

Notisen taler for seg selv. Men saken har en annen side som er aktuell også for løpende forsikringer i dag: Det kunne hende at både frontkjemper og andre NS-medlemmer hadde interesse av å plasere sine forsikringer i et selskap som ga litt mindre illusorisk sikkerhet for de premier vi betror det.

Jeg mener at vi har krav på at selskapets navn blir offentliggjort slik at vi kan unngå å tegne nye livsforsikringer der, og straks kan overføre alle våre risikoforsikringer til konkurrerende selskap.

Per Bradley.

Til Karl Seeland og andre

Karl Seelands kraftige appell: «Være døde roper!» i nr. 11 av Folk og Land, frister meg til å peke på noen faktiske forhold. — Seeland spør om vi har begynt å glemme begivenhetene: rettsløsheten, råskapen og humbugen som brøt inn over oss etter kapitulasjonen? Ja, om vi endog har glemt våre kjære døde?

Jeg tror jeg tør forsikre Seeland at hver og en som i en eller annen form ble rammet av «rettsoppgjøret», har alt i friskt minne den dag i dag. — Det er ikke glemsomhet som er årsaken til liten aktivitet. Det er ikke viljen heller, men for de aller flestes vedkommende mangel på økonomisk evne til å gjøre en

innsats. Vi må huske på at det store flertall av de som ble utsortert og dømt som «landssvikere», samtidig ble økonomisk ruinerte, og siden har ført en hard kamp for det daglige utkomme. Dette virker lammende på evnen til å arbeide for andre verdier, og det var det våre motstandere visste da det gjalt om å tilintetgjøre erkefienden NS. Noe av det mest «geniale» ved «rettsoppgjøret» var nettopp de uhørte store bøter og inndragninger.

Vi må se realistisk på tingene. For det første tror jeg vi må begynne å skille mellom virkelige motstandere, de som innbiller seg å være det, og endelig den vanlige, skikkelige nordmann som hele tiden har forstått det uholdbare i hele aksjonen med «rettsoppgjøret». Vi må bli klar over at «rettsoppgjøret» var en politisk utrenskningsaksjon, og at de som høstet fruktene ikke tar noen som helst notis av utredninger, dokumentasjoner og henstillinger fra oss. Humanitet er et forkastelig begrep innen denne leir, tesen «makt er rett» er man derimot helhjertede tilhengere av.

Av største betydning for oss er det å komme til full klarhet i spørsmålet om de egentlige årsaker til aksjonene mot oss etter 1945. Er det delte meninger om dette viktige punkt vil man lett bli uenige om midlene. Og dette virker ødeleggende på kampmoralen.

Lars Vingsnes.

Ikke Axel Kielland

Ærede redaksjon!

I F. & L. nr. 9 på baksiden forteller De, at en norsk forfatter arbeider med et skuespill om Myklesaken. Det er mulig at det kanskje er Finn Bø selv, for Axel Kielland er

Albert Wiesener:

Svar til herr Karl Seeland

Deres angrep på meg i «Folk og Land» nr. 12.

Skulle man ikke nå ha lært litt forsiktighet med å slenge ut billige forrederibeskyldninger?

Vil De at NS-folk skal bli hørt med at de mente alt vel og hadde patriotiske motiver, så får De sannelig regne med denne mulighet også hos andre — for eksempel hos de tyske offiserer som satte seg opp i mot Hitler i juli 1944.

Ansvarlige passasjerer som mener å se at en førerstyrt vogn har en gal mann ved rattet og går i vildeste fart mot en avgrunn, kan ikke innbringe saken for noen rettsinstans. Men de kan med livet som innsats prøve å slå føreren ned og få satt bremser på mens det ennå er tid.

En tyrann står ikke konstil-

tusjonelt ansvarlig for noen instans. Bare attentatmenn kan trekke ham til ansvar. Og dog er dette noe. En demokratisk velferdsstat kan man ikke engang skyte.

Troskap er vel og bra. Men iallfall hos noen enkelte bør den være våken. Hva er respekten for en fører værdt, hvis det ikke i hans omgivelser også finnes såpass respektløshet at noen tør bremse ham opp, ja slå ham ihjel om det trengs — hvis han for alvor går amok. Svikter en fører sitt eget tankeverk, og truer han sitt eget folk med undergang, slik som Hitler vitterlig gjorde i sin stigende galskap, da er han ikke lenger patriotismens og sine rene tankers forpakter. Fiedelrige, sindige og handledyktige folk kommer i motstandsrett. Dette er såvisst ingen livsfiendtlig tankegang.

Intet av dette, kjære herr Seeland, står i den ringeste motsetning til hva jeg før har sagt i andre forbindelser, det være seg på forbundsmøter eller ellers. Det er tvertom i full konsekvens med mitt eget brudd med Quisling i 1937, fordi han ikke ville godta noen kontrollinstans omkring seg.

Hadde vi i opposisjonen dengang fått vårt igjennom, hadde Quisling ikke kunnet handle på egen hånd som han gjorde den 9. april. Han ville blitt bremset opp og hadde kunnet sitte med hele sin nasjonale vilje intakt og overlatt til andre å kompromittere seg. Det hadde unektelig betydd en annen sats for hans medlemsstokk i dag, og landets skjebne hadde blitt den samme — eller bedre.

De kaller meg Brutus. Gjerne det. Også han var nemlig i motstandsrett mot den temmelig forrykte Cæsar.

Oslo, den 31. mars 1958.

ALBERT WIESENER.

NKP HILSER ROBESON

Norges Kommunistiske Parti har sendt Paul Robeson et hilsningstelegram på hans 60 årsdag med takk for hans innsats.

Gullbryllup

feires søndag 20. ds. av fabrikk-eier E. Grill Fasting og frue Rag-na, adr.: Våler i Solør.

Til våre

lidelsesfeller

Døden har gjort en svært høst blant våre lidelsesfeller siden den såkalte «frigjøring». Men man skulle tro at det ikke var så, da vi sjelden eller aldri ser en dødsannonse i vårt organ «Folk og Land», som jo er det eneste organ vi slipper til i etter 1945. På-rørende av dem av våre lidelsesfeller som går bort burde først og fremst bekjentgjøre det i vårt eget organ. Det er på den måte avdødes venner får vite det. La det nå bli en regel som de etterlatte følger for fremtiden.

Opplending.

det i hvert fall ikke. Det vet jeg med garanti. Han arbeider med en roman og den blir spektroskopisk fri for myklerier, stol på det.

Finn Bø burde bes om å tilfredsstille sin behagsyke på annen måte, når han er på reise, så ikke vårt gode F. & L. hopper på hans limpinne med samlede føtter.

Kik.

Sapiens contra omnes arma fert, cum cogitat

«Den vises tanker ofte må

I kamp mot hele verden gå».

Av sanne folk det finnes ikke mange

Blant utenlandske eller egne folk,

Og deres kår er stundom nokså trange

Hvis man forsøker seg som sannhets tolk:

Dels tidd ihjel, dels fraktet til Sibirien!

Da skjønner man, at nokså få det blir igjen!

I. Thr.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Hold spillereglene!

Fra forskjellige steder av landet har vi fått melding om at dømte NS-folk nå i atskillig utstrekning innkalles til tjeneste i Heimevernet. Blant annet er det innkalt en mann som ble dømt til 20 års straffarbeide for landsforræderi!

Vi burde naturligvis føle oss beæret over denne voksende tillit etterhvert som situasjonen utad blir vanskeligere, og burde vel gripe til gevær og håndgranat igjen med stor og ekte patriotisk begeistring. Men vi synes oppriktig talt det må være litt anstendighet i alt.

Selv om de bestemmende kretser i dette land har svevende og uklare begreper om landsforrederi, så vil det naturligvis virke opprørende på folk med sunde nasjonale instinkter at den ordinære hær eller Heimevernet skal fylles med folk som not orisk er dømt og straffet for landsforrederi og blant annet er fradømt retten til å tjenestgjøre i rikets krigsmakt.

Vi kan iallfall ikke uten protest delta i denne makabre komedie. Er det så at makthaverne og det flertall som holder dem ved makten virkelig mener at vi er landsforredere, så får de selv ta bøssen på nakken og bekjempe både ytre og indre bolsjeviker uten vår hjelp.

Er det så at vi er bermen av det norske folk og ikke en- gang verdig en gravsten, så er det direkte uanstendig nå å trykke oss våpen i hendene igjen. Da får etterkrigspatriotene klare biffen selv. Da får de rette ut sine brukne geværer!

Men er det så at tiden nå er kommet til å gjøre uretten mot oss god igjen, til å gi oss den nasjonale oppreisning vi har krav på, så stiller saken seg annerledes. Praktisk talt alle NS-folk har gjennom hele sitt liv vist at de ikke viker tilbake fra de ofre fedrelandet forlanger, at de såvisst tok sin rikelige del av innsats og besvær for det felles vel. Og når det gjelder våre frontkjempere, så har de også frivillig i offervillig kamp stått sin prøve med Norge i sine hjerter. Så snart vi igjen er blitt likeberettigede borgere hvis fedrelandskjerlighet og ære ikke trekkes i tvil, vil vi selvfølgelig og med glede gjøre det som kreves av oss for det felles samfunn.

Inntil så er skjedd, må vi be dem som førte oss fram for domstolene med falske anklager og lot oss summarisk fradømme ære og fedreland om anstendigvis ikke å blande kortene. Skal vi fortsatt gjelde for landsforredere så er det makt-havernes selvfølgeligelige plikt å sørge for at vi holdes borte fra landets vepnede styrker. Vi er naturligvis klar over at samfunnet har midler til å tvinge oss inn i denne for alle parter uholdbare og ydmykende situasjon, men såpass anstendighetsfølelse går vi da ut fra at de som ønsker å holde komedien gående har, at en ikke griper til drastiske midler overfor dem som mener at like barn leker best og ikke ønsker å være soldat på nåde og uten ære.

Vi regner med at styremaktene inntil det er funnet et grunnlag for en omvurdering av ting og forhold vil sørge for at de militære myndigheter holder seg til spillets regler også når det gjelder Heimevern og sivilforsvar.

En svensk röst om atomvapen- striden

Redaktør Rütger Essén skriver i den svenske ukeavis «Fria Ord» følgende, som også tør påregne interesse her i Norge:

«Både i England og Vest-Tyskland fortsetter massepropagandaen mot utrustningen med atomvåpen. Dessuten vil en stor del av det norske arbeiderparti og andre norske grupper nedlegge veto (!) mot at den vest-tyske krigsmakt får adgang til taktiske atomvåpen. Hertil svarer den norske regjering med full grunn at Norge allerede har akseptert denne mulighet tidligere.

For øvrig er Vest-Tyskland fra NATOS's synspunkt viktigere enn Norge. Hvorledes det stiller seg fra norsk, må man derimot avgjøre i Oslo.

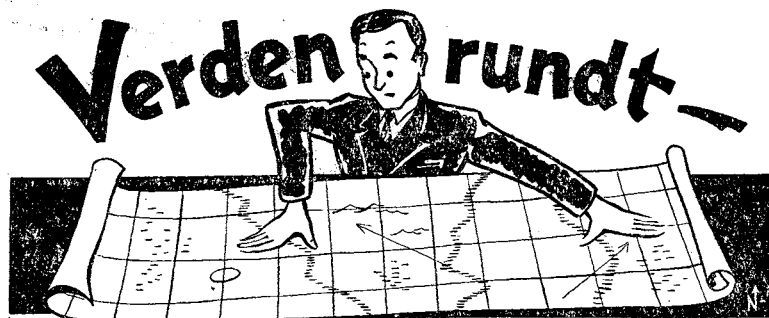
Det vest-tyske sosialistpartis forsøk på å få istand en folkeavstemning i spørsmålet synes imidlertid å strande. Ble det noe av en slik avstemning, ville vel resultatet ikke bli annerledes enn i Bonnriksdagen. Spørsmålet er dessuten feil stillet. Om Vest-Tyskland blir atombombet eller ikke avhenger av helt andre faktorer.

Den indre stabilitet i Vest-Tyskland, spesielt på det økonomiske område, er imidlertid blitt befestet ved at den planlagte Ruhrstreiken nå er blitt avverget gjennom en overenskomst som gir arbeiderne en ikke uvesentlig inntektsøkning.

Derimot tiltar de amerikanske depresjonstendenser, ytterligere skjerpet ved den allminnelige nervøsitet. Eisenhower har påny sett seg tvunget til å si et manende og advarende ord. Minnene fra krisen i 1930 årene virker skremmende, selvom en vet at motforholdsreglene nå ville bli andre og mere effektive».

UNGARN IKKE ATOMFRI

Ungarn var som kjent ikke tatt med i det polske forslaget om en atomfri sone. Det hadde sin gode grunn. Deutsche Soldaten-Zeitung erfarer fra pålitelig kilde i Budapest at det er gjort istand to utskytningsramper for mellomdistanseraketter av sovjetrusserne i Ungarn. De befinner seg i Stuhlweissenburg og ved Tapolca. Ytterligere seks ramper er under bygging og vil snart være ferdig. Dekket av det nøytrale Østerrike forfører Sovjetunionen allerede i dag over innsatsberedte rakettbatterier, med hvilke de er istand til å skyte helt til Ruhrområdet og til det norditalienske industriområde. Det er den virkelige grunn til at Ungarn måtte unntas fra Rapacky-planen.

Soekarnos «Indonesia»

Såvidt vites er det ennå ikke falt noen avgjørelse i kampen mellom Djakarta-troppene og opprørerne på Sumatra og det er vel også tvilsomt om det vil være mulig å få noen militær avgjørelse.

Som en orientering for våre lesere gjengir vi nedenfor en artikkel av James Burnham i National Review for noen tid siden:

Når det tales om Indonesia, tenker vi på en nasjon i amerikansk eller europeisk forstand, noe i retning av Brasil eller Frankrike. Sannheten er imidlertid at Indonesia ikke er noen nasjon og har heller aldri vært det, hverken i geografisk, etnografisk, kulturell eller politisk henseende. Det er i virkeligheten 3000 øyer spredt over 5000 km. Det eneste felles denne rasemessig blandede befolkning har, er at alle stammer i løpet av noen generasjoner har vært under mere eller mindre felles hollandsk koloniforvaltning.

Da hollenderne ble tvunget til å forlate øyene — mere på grunn av amerikansk påtrykk enn på grunn av stedlige oppstander — oppsto det ikke noe befrielsesproblem, men problemet med å skape en nasjon. Den opprinnelige plan tok sikte på en løs føderasjon. Soekarno, som i personlig og politisk henseende var et produkt av den mest overbefolkede, men på ingen måte rikeste og største øy, Java, tok imidlertid straks fatt med å gjennomføre en halvttotalitær javanesiske imperialisme. Kommunistene, som satte de største forhåpninger til Javas masser, understøttet naturligvis disse imperialistiske bestrevelser og har alltid funnet en bekvem

partner i Soekarno.

Imidlertid forføyer han ikke over hverken det tekniske forvaltningsapparat eller de tilstrekkelige politi- og militærstyrker til å smi den mangfoldige øyverden sammen til et javanesisk imperium. Særlig Syd-Molukkene (Krydderøyene) motsatte seg stadig å underkaste seg og erklærer seg fremdeles i dag som en uavhengig republikk med egen utenrikspolitikk.

Også de rike og store øyer Sumatra og Celebes er opprørt over den javanesiske økonomiske utbytning. De rett-troende muhamedanere og mange militære ledere, selv på Java, er urolige over at kommunistene er trukket inn i Djakartaregjeringen. Oppløsningen av Indonesia begynte samme dag det ble grunnlagt, eller rettere sagt: det har overhodet aldri bestått som noen enhet.

For et par måneder siden førte Soekarno etter forslag av kommunistene, som jo har god erfaring når det gjelder slike forholdsregler for å avlede oppmerksomheten fra indre vanskeligheter, et slag mot hollenderne, idet de på den måte håpet å kunne samle alle stridende elementer i kampen mot blekansiktene. De fikk visse bort den siste hollender, men samtidig ble også Indonesias økonomi noen grader dårligere, slik som kommunistene hadde planlagt som ønskeverdig sidevirkning. Men manøvren var så åpenbar at det ikke ble noen samling ut av den.

I Sumatra er det dannet en motregjering, som ikke ubetinget ville bryte ned Djakarta, men stillet følgende krav:

- a) Fjernelse av kommunistene i regjeringen.
- b) Større selvbestemmelsesrett for de enkelte øyer.
- c) Innsettelse igjen av antikommunisten Hatta som statsminister.

Det ville være galt om en holdt denne «halve» regjering i Padang for en venn av europeerne. Men så meget er sikkert: Hvis splittelsen brer seg vil Djakarta mer og mer falle i hendene på kommunistene, mens Padang vel med eller mot sin vilje må søke støtte hos Amerika og Vesten. Hvis Padang ligger under i kampen, vil kommunistene med sikkerhet skritt for skritt overta makten i Indonesia.

Debatten i Realistforeningen

Innlegg av Alex. Lange, orlogskaptein Steen og Hans S. Jacobsen

(Fortsatt fra forr. nr.)

Alexander Lange:

Når det snakkes om Quislings militære opplysninger til fienden, så medfører dette etter flere forfattere ikke riktighet. Han opplyste selv i sin sak at han som generalstabsoffiser hadde kjennskap til hvordan man kan vente et besettelsesforsøk på Oslo-området. Hvis han hadde rådet tyskerne i spørsmålet om hvordan de skulle ta Syd-Norge, ville han ikke ha latt de store krigsskipene kjøre sakte inn gjennom Drøbaksundet, der en norsk løytnant, som senere har mistet sin stilling, rettet inn kanonene som fyrte de drepande skudd. Hadde Quisling virkelig fortalt noe, hadde tyskerne kastet sine tropper inn på begge sider av Oslo-fjorden, og Norges historie hadde fått et nytt utseende.

Det interessante nå er, at herr Midgaard er i absolutt mindretall blant historikere i sitt syn, at tyskerne foretok et folkerettslig uprovosert angrep på Norge. Det hevder ingen lenger. Det ble hevdet i 1945, men ganske snart kom engelske, franske, tyske forskere, også den norske forsker, dr. Scharffenberg, som herr Midgaard har fått grunndige salver av, og hevdet noe helt annet. Scharffenberg har også etterlyst de dokumenter som angår en hemmelig avtale mellom den norske og britiske regjering om besettelsen av Norge.

Hvis noen av herrene var til stede ved doktordisputasen til professor Skodvin, festet de seg kanskje ved at både Skodvin, professor Steen og dr. Omang uttalte seg meget dempet om disse ting. Disse forhold er nå under sterk omvurdering. Man kan ikke lenger innbille skolebarna at tyskerne foretok et uprovosert folkerettslig overfall på Norge.

Orlogskaptein Steen:

Med hensyn til Wegeners bok — den kom forøvrig ut i 1927 — gikk den ut på at Tyskland under den første verdenskrig burde ha besatt visse punkter i Norge, av hensyn til sin ubåtkrig. Det gjaldt kun første verdenskrig, og ikke med hensyn til en ny krig, fordi forutsetningen for den annen verdenskrig var en ganske annen. Tyskland hadde ikke lenger marinestridskrefter nok. Storadmiral Raeder var meget engste-

lig for spranget mot nord. Hitler var også motstander av det, fordi han håpet å kunne sette i gang offensiven på vestfronten allerede høsten 1939. Den ble imidlertid utsatt 17 ganger på grunn av ugunstig vær.

Hadde tyskerne satt i gang denne offensiven på vestfronten, ville det ikke vært behov for tyske ubåtbaser på norskekysten, for da ville de fått hele Atlanterhavskysten til rådighet.

Når tyskerne allikevel tok Norge, er det klart at det for dem gjaldt å hindre at England satte seg fast der. En annen sak er at de da også kunne få baser her.

Når planen om Norge kom inn i bildet, er for øvrig i den forbindelse også å bemerke at det dreiet seg om et gammelt spørsmål mellom stormaktene. I den norske admiralstab før første verdenskrig, var man oppmerksom på mulighetene. En rekke foredragsholdere reiste rundt og sa at når verdenskrigen begynner, så blir det tale om et kappløp mellom England og Tyskland om å få sette seg fast i Norge, for trinsvis i Kristiansand. Det ble ikke noe av det — ingen vet hvorfor — og tyskerne, som hadde mest grunn til å gjøre noe slikt, gjorde det i alle fall ikke.

Vi vet også at både Churchill og Reynaud straks var klar over den norske kysts strategiske betydning. Churchill ville jo allerede like etter at han var blitt marineminister legge ut miner i norske farvann for å provosere tyskerne til å foreta mottrekk. Han sier også selv i sin bok, i første bind, at de to admiraliteter søkte den samme løsning med hensyn til Norges strategiske stilling under den annen verdenskrig.

Jeg tror nok at dr. Midgaard undervurderer de opplysninger tyskerne satt inne med om de britiske planer. Den britiske minelegging kom nok overraskende på dem, selv om de brukte den senere i sin propaganda, men påstanden om at det tyske overfall kom like overraskende på englenderne, har neppe så meget for seg. — Først om morgenen den 8. april, forsto vi, sa Churchill, at vi hadde trukket ulykkesloddet i Norge.

Med hensyn til det som var nevnt om våronnas rolle i dette spillet, kan jeg nevne at kommanderende general

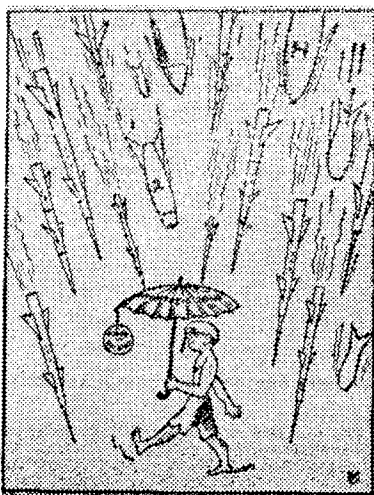
Laake omkring 2. april sa at det nå kunne være på tide å sende hjem noen mannskaper, for nå begynte våronna. Han har virkelig sagt det.

Det som slo meg til slutt i dr. Midgaards foredrag, var slutningspassusen, nemlig at det kanskje var best at det gikk som det gikk. Det tror jeg selv dr. Midgaard har sagt nærmest for å fremkalle en diskusjon om spørsmålet. Hvis vi hadde vært forberedt i god tid, og hadde sagt fra til begge parter at vi ville sparke imot, så tror jeg nok det kan være grunn til å anta at tyskerne ville betenkt seg. Som det nå var, kunne de bygge på overraskelsesmomentet. De satte bare inn mellom 9 og 10 000 mann, spredt over flere steder på en gang.

Dette fremholdt jeg en gang for statsråd Mowinkel i Stockholm. Der sa imidlertid Mowinkel at det ville ikke ha nytt oss når Hitler først hadde bestemt seg. Jeg tillot meg å tale imot, for jeg vet jo at da Blücher ble senket, tenkte Hitler på å avlyse hele Norges-felttoget.

En annen ting er, at hadde tyskerne visst hvordan det virkelig sto til . . . Jeg tror ikke Quisling var særlig heldig med sine opplysninger. Han fortalte om befestninger i Oslo-fjorden, men når tyskerne gikk opp som de gjorde, gjennom Drøbaksundet med sakte fart, så var det fordi de var temmelig sikre på at det ikke ville bli løsnet et eneste skudd. Det hadde den daværende tyske marineattaché i Oslo fortalt siste gang han var i Tyskland før 9. april. Dette er blitt bekreftet overfor meg. Han ble nemlig etter 8. april kalt tilbake til Tyskland, og trodde han skulle skytes fordi han hadde gitt feilaktige opplysninger om Norges stilling. Han hadde vært oppe hos meg og spurt hva vi ville gjøre i tilfelle av et engelsk angrep. Jeg svarte selvfølgelig at vi ville skyte. Senkningen hindret altså

Atomfri sone — en illusjon

(Deutsche Soldatenzeitung).

Gravstens-skandale i Danmark

Vi husker alle den makabre tid herhjemme da de kirkelige myndigheter med Oslo-bispen i spissen nok var villig til å gi NS-folk en grav, men forbød gravstener. Det later til at en i Danmark fremdeles befinner seg på dette berggravske nivå.

En ung danske meldte seg etter oppfordring fra det som ingen har benektet var den lovlige danske regjering til fronttjeneste i kampen mot kommunismen. Han ble såret i Kaukasus og døde etter å være sendt hjem. Foreldrene, Niels Schmidt og hustru, Ørsted, lot reise en støtte på sønnens grav med innskriften: «Dit Offer var til Danmarks Ære».

Ifjor fikk Niels Schmidt og hustru ordre fra pastor Nissen i Bevtøft om å fjerne innskriften på stenen. Hvis ikke

det ble gjort, ville menighetsrådet sørge for det. Frontkjemperens foreldre inntok det selvfølgelig standpunkt, at skulle det fjernes noe, gravsten ellers innskrift, så fikk de som følte seg kompetente til det gjøre det med makt.

Den bolde prest har nå også funnet sin baglerbisp å alliere seg med og har sammen med biskop Beyer i Haderslev rettet en henvendelse til kirkedepartementet i sakens anledning. Enten er kirkedepartementet mere fornuftig og kristelig enn den politisk nidkjære prest og hans biskop, eller også får de to geistlige bemyndigelse til å ta fatt med hammer og meisel for å skjende graven til den unge gutt som ofret livet for det Danmark som dessverre bare levet i hans hjerte.

tyskerne i å komme til Oslo kl. 5 om morgenen og besette byen og ta Kongen, kommanderende admiral og regjeringen til fange, og lamme landet.

Cand. oecon.

Hans S. Jacobsen:

Det er med den største beklagelse vi så at marinekaptein Steen ikke fikk stillingen som landets offisielle militærhistoriker. Er det noe vi trenger i Norge, så er det objektive historikere. Jeg vet ingen som i likhet med Steen mestrer stoffet så godt og som også tør si sin mening.

Min kompliment også til Realistforeningen for at den holder et åpent møte som dette. Det har bare vært tre slike møter etter 1945. Ikke engang Studentersamfunnet våger å ta en offentlig debatt om disse historiske ting. Jeg foreslo professor Sundberg fra Sverige som foredragsholder, siden han har skrevet en utredning om tingene, men det var ikke stemning for det. Vi har i Norge i dag en kamarrilja som tar sikte på at det skal være taushet om saken — om en rekke ubehagelige ting.

Foredraget til dr. Midgaard vil jeg si var mer interessant enn objektivt, og mer for gymnasiaster enn for studenter, men det ga jo atskillig stoff til ettertanke.

Med hensyn til grunnen til at Norge kom inn i krigen så er det en kjennsgjerning at det var i høyeste grad i Tysklands interesse at vi ikke kom med, men derimot i både engelsk og fransk interesse at vi ble trukket inn. Jeg beklager at dr. Midgaard ikke nevnte den utrolig klare og objektive

bok som er skrevet av den tyske generaladmiral Boehm. Det er to måneder siden den kom, men avisene har ennå ikke nevnt den. Dr. Scharffenberg kommer med en anmeldelse av den i Farmand, men norske aviser har ikke anmeldt den. Boehm var en også av englenderne så aktet motstander, at da de rykket inn i Schleswig Holsten, møtte det opp 12 engelske soldater foran hans hus. Han trodde selv at de skulle arrestere ham, men de ble postert der som æresvakt i 36 timer, fordi englenderne hadde lært ham å kjenne som en anstendig motstander.

Med hensyn til Quislings kup-bemerkninger fra januar 1940, så var det Scheidt som kom med dem, og ikke Quisling selv.

Alt det som ble levert omkring Rosenbergs kontor, er ikke noe særlig å holde seg til. Det er bedrøvelig å se at disse Rosenbergske beretninger skal innta en så bred plass i bedømmelsen av Quisling. Det er realpolitisk sett nokså uvesentlig.

Jeg henstiller til dr. Midgaard å la sitt foredrag trykke, slik at det kan bli anledning til en saklig imøtegåelse av punktene på et ugjendrivelig plan.

Det var en bedrøvelig avslutning på foredraget, at «kanskje var det best at det gikk som det gikk». Selvfølgelig kunne vi vært bombet sønder og sammen istedetfor, men vi har også en annen ting som er vesentlig, og som er et ulidelig sår på det norske folkelegeme, og det er at 4—500 000 nordmenn har fått stemplet «landsforræder» på seg i forbindelse med oppgjøret etterpå.

Argentina etter valget

Også peronistene ble dømt etter tilbakevirkende lover

Interessante opplysninger fra en argentinsk kilde

Fra en argentinsk forbindelse har vi fått følgende interessante redegjørelse for situasjonen i Argentina etter valget:

Med hensyn til tingene her i Argentina, så ligger det omtrent slik an: Etter revolusjonen ble det rettsoppgjør, og de mest fremstående peronister ble straffet etter lover med tilbakevirkende kraft for landsforræderi! Mange ble forvist til et øde sted i Syd-Argentina, hvor tusenvis ble holdt i konsentrasjonsleir. Men forskjellen mellom latinere og nordmenn er at rettsansens er mere våken blant de førstnevnte, og justiminsteren med de tilbakevirkende lover fikk snart en hard medfart og hadde vanskelig for å forsvare seg mot en opprørt opinion.

Alle peronister ble fradømt retten til å inneha stillinger, men de ble ikke fradømt sine statsborgerlige rettigheter. De spilte derfor en stor rolle under de siste valg i slutten av februar. Det er nemlig en mengde partier i Argentina, men bare to som virkelig hadde betydning ved valget, nemlig U. C. R. (Union Civica Radical) del Pueblo og U. C. R. Intransigente, begge venstrepartier, iallfall i navnet. U. C. R. del Pueblo var det bare i navnet, for det var et parti som svarer omtrent til Høire i Norge, mens U. C. R. er et virkelig venstreparti, nærmest med sosialistisk tilsnitt. Balbin var presidentkandidat for U. C. R. del Pueblo, og Frondizzi for U. C. R. Intransigente. Balbinistene ville gjerne fortsette forfølgelsen mot peronistene og var temmelig pågående før valget da de var sikre på å vinne. De sparket blant annet en mengde folk ut fra sine stillinger i administrasjon, politi etc. og satte inn sine egne folk. Så kom imidlertid valgene, og peronistene stemte på Frondizzi, som vant med en overlegen majoritet på 1 600 000 stemmer over Balbin.

Argentina er under de siste to års militærregime gått helt på den dunkle økonomisk, og Frondizzis hovedprogram er å pasifisere landet innad og å ordne opp med økonomien. (Det kunne være et bra program for et parti i Norge også. Vår bemerkning). Det sentrale spørsmål er landets økonomi, som igjen er avhen-

gig av oljespørsmålet. Argentina utvinner selv olje, men Y. P. F. (Statens Petroleumskompani) har aldri klart å utvinne nok, slik at en isteden har måttet importere olje for 300 000 000 dollar årlig. Den argentinske statsflåte, jernbanene etc. går også med dundrende underskudd.

Som følge av Argentinas økonomiske situasjon og dets frykt for fremmed kapital er landet nå bare nr. 3 av de latinamerikanske stater kommersielt sett, noe som aldri har hendt før i landets historie. Venezuela og Brasil ligger foran. Argentina har hatt en bølge av streiker: jernbanen, Y. P. F., havnearbeiderne og sist av alle en langvarig bankstreik. Alt dette har lammet forretningslivet og forårsaket inflasjon. I de siste måneder er pengeomsløpet øket med ca. 2 000 000 000 pesos.

Det kan forøvrig i denne forbindelse være interessant å notere seg at den virkelige grunn til at Peron ble styrtet var at han tvunget av nødvendigheten hadde innlat seg på forhandlinger med USA om oljespørsmålet.

Frondizzis oppgave er derfor ikke lett og han har vel til syvende og sist heller ingen annen utvei enn å ordne seg med yankeen slik at de hjelper til med utvinningen av oljen. Han vil naturligvis også støtte på ganske stor motstand fra hypernasjonale kretser, men det finnes intet annet hjelpemiddel, og hvis ikke Argentina steller seg pent med sin mektige nabo i nord, må det vel sikkert be om å få «den siste olje» før kommunismen får grobunn også der. Av den grunn er nok også USA villig til å hjelpe, men det vil ganske sikkert se tiden litt an for å gardere seg mot å sette inn dollars og materiell i et foretagende som muligens

Vår venn Erling Bjørnson

som idag, 19. april fyller 90 år er dessverre syk og sengeleggende på sin hedersdag. Han har fått lungebetennelse igjen og kan derfor naturligvis ikke ta imot gratulanter på Aulestad. Men vi er sikre på at mange av våre lesere vil finne andre måter å glede ham på. Postadressen er som bekjent Follebu.

kan bli ødelagt ved en ny revolusjon. Det ser imidlertid ut til at Frondizzi har satt seg grundig inn i denne sak og akter å oppta forhandlinger på vennskapelig basis med yankeen. Eisenhower ble således invitert til hans tronbestigelse 1. mai, men meddelte at han dessverre var forhindret fra å komme. Imidlertid reiser Frondizzi om kort tid til Statene og han vil vel da få anledning til en prat med sin mektige kollega.

Denne vil isåfall ganske sikkert gjøre sin sydamerikanske kollega forståelig at han må velge mellom øst og vest og at de dilleantiske økonomiske forbindelser som militærregjeringen innledet med Sovjetsamveldet må opphøre. Saken er jo den idag at det er USA som kan stille betingelsene, fordi det er Argentina som trenger hjelp av storebror og ikke omvendt, slik som mange argentinerne fremdeles tror.

Ja, de tyskerne!

Ja, visste vi det ikke! At det egentlig er tyskerne som har skylden for den ufysselige militære innretning som heter den franske fremmedlegion også. Det er naturligvis angstbiteren Dagbladet som har æren for denne nyoppdagelse, og kilden oppgis å være en ung nordmann som i sin tid meldte seg som soldat i Fremmedlegionen, men som stakk av igjen fordi det ikke liknet mye på militærlivet her hjemme. Det var «udyr av tidligere SS-sersjanter» som drev rekrutten, forteller Dagbladet i overskriften, mens rømlingen selv ikke uttaler seg fullt så konsist: «Vi ble trenet av sersjanter som bare kan karakteriseres som udyr, de fleste tyskere, antakelig tidligere SS-karer».

Slik er det. Det er like godt først som sist å markere at en trass i faneflukten iallfall er «god nordmann». Men husker vi ikke feil var det samme Dagbladet med i jubelkoret over Fremmedlegionens herjinger i Nord-Norge 1940 — naturligvis ikke i 1940 da bladet var opptatt med å løpe tyskernes erind, men etter at det hele var over i noenogfemti og bragdene ble gjenopplivet ved jubileumsbesøk av alle de stygge SS-folkene som nå øyensynlig har tatt makten i denne forhenverende demokratiske institusjon.

Ellers kan vi vel vente nye oppdagelser snart i fredens hjemlige forkjemperblad — det som i sin tid var så fredelig og humannt at det krevet alle våre frontkjempere avlivet. Kanskje det faktisk er tyskerne som er skyld i fransk-menneskes overfall på den tunesiske landsby også. Det er vel en eller annen SS-jævel som har tatt kommandoen!

Stegfried.

Ærlig manns tale

Krigen avgjør ikke
hvem som har rett
sier den
amerikanske
historiker
Edgar Jones

Amerikanerne var like gode krigsforbry- tere som motstanderne

Historikeren Edgar Jones skriver i det amerikanske «Atlantik-Magazin» i februar 1946:

Vi amerikanere har den farlige tendens i vår internasjonale tenkemåte at vi alltid holder oss for bedre enn andre. Vi holder oss for mere renslige og anstendige enn de andre folk og mener oss av den grunn berettiget til å avgjøre hva som er rett og urett i verden.

Hva slags krigføring mener sivilistene at vi har drevet?

Vi har koldblodig skutt krigsfanger, ødelagt lasareter, senket redningsbåter, drept eller mishandlet fiendtlige sivilister, stukket ned sårede fiender, slengt døende i en haug sammen med døde, kokt kjøttet av skallen på våre fiender på stillehavskrigsskueplassen for å lage smykkegjensander til våre kjærester av den og skåret knokler av våre fiender ut til brevåpnere.

Vi har satt kronen på vårt selvforsvar ved å bombardere og brenne fiendtlige sivilister, idet vi kastet atombomber på to nesten forsvarsløse byer og således for alle tider laget et eksempel på massenedslaktning.

Som seierherrer har vi for retten til å dømme våre slagne motstandere for deres forbrytelser mot menneskeligheten, men vi bør dog være så realistiske at vi begriper at hvis vi var blitt stillet for retten for brudd på internasjonale lover, så ville vi blitt funnet skyldig i dusinvis av punkter. Vi kjempet en lite ærefull krig, fordi det ikke var så mye snakk om moralen under slaget. Jo hardere kampen er, desto mindre plass er det for anstendigheten, og på stillehavsfronten så vi menneskene nå de svarteste dyp av bestialitet.

Ikke alle amerikanske soldater har med forsett begått grusomheter. Det samme kan vi vel innrømme når det gjelder tyskere og japanere. Krigens nødvendighet krever mange såkalte forbrytelser, og de fleste andre kan tilskrives den sjælelige forvirring som krigen fremkaller. Vi har imidlertid offentliggjort beretninger om umenneskelige handlinger av våre motstandere og sensurert og undertrykt alt om våre egne moralske feiltrinn.

Jeg har for eksempel spurt soldater hvorfor de, eller rettere sagt vi innretter flammekasterne slik at de fiendtlige soldater brenner opp langsomt og kvalfullt istedenfor straks å drepe dem med full ladning av brennende olje. Var det fordi de hatet fienden så grundig? Svaret var enstemmig: Nei vi hatet ikke de stakkars skapninger enkeltvis, vi hatet bare hele det fordømte kram og måtte la vårt raseri gå ut over noe. Sannsynligvis av samme grunn har vi båret sammen lik av fiender, skåret ørene av dem, brutt ut gulltenner til suvenirer m. m.

Men alle slike flagrante overtredelser av alle moralske lover hører hjemme i det ennå utforskede område som heter kamppsykologi. Det er ikke min hensikt å unnskyldte våre daværende motstandere eller å bringe våre egne soldater i slett rykte. Jeg mener imidlertid at vi må forstå alle krigens redsler og nedverdigelser før vi gir oss til å dømme andre.

Krigen avgjør ikke hvem som har rett. Den avgjør bare hvem som overlever. Vi har ødelagt fascister men ikke fascismen, menn men ikke ideer. Vår seir er intet bevis for at demokratiet er det beste for verden, like lite som den russiske seir beviste at kommunismen er det ideelle system for menneskeheten.

Bare gjennom våre nåværende anstrengelser for å hindre en ny krig og for å bringe alle folk større frihet og sikkerhet, kan vi vise de andre at vi kanskje er bedre enn våre slagne motstandere.

I arbeider- og bondestaten

Røster har hevet seg for at proletaren TITO burde foregå med et godt eksempel, oppgi sitt landsted på Brioni-øya, sin Rolls Royce og seks av sine slotter og palasser.

Major Kjelstrup:

Ødeleggelsen av Norges forsvar —

(Forts. fra s. 1).

tatur. Flere av A-partiets ledende politikere i krigs- og etterkrigstiden gjorde seg bemerket i denne kampanje, til dels ved lovstridig og straffbart forhold. De forsvarsvennlige levebrødspolitikere vek stort sett unnav for denne ånd som de burde bekjempet med nebb og klør. De eneste lyspunkter var Quislings resolutte inngrep som forsvarsminister mot Menstad-opptøyene, og hans aksjon mot den «underjordiske» subsidieforbindelse med Sovjetunionen. Men ingen av de borgerlige regjeringer følte seg sterk nok til å gå effektivt inn for forsvaret.

Da jeg overtok budsjettarbeidet, festet jeg meg ved at fagsjefenes og avdelingenes forslag ikke kom fram i proposisjonen, slik at Stortinget måtte se. Det kunne ikke nytte, ble det sagt. De store krav måtte dekkes over for ikke å «reta djuren». Ansvarret for å være med på dette kunne ikke jeg overta, og fikk det til at forslagene skulle tas opp i videst mulig omfang ved 1ste budsjettoppstilling, så det ble statsrådets sak å redusere. Ennvidere skulle det redegjøres for behov og forslag i proposisjonen, så Militærkomite og Storting aldri skulle kunne komme og si: «Dette har vi ikke kjent noe til». Proposisjonens tekst ble dessuten utarbeidet slik at alle kunne lese seg til hvor meget overslaget ville svikte, hvis det ble påtvunget et feilaktig beregningsgrunnlag vedrørende behov som automatisk måtte dekkes (porsjonspris f. eks.).

Merkverdig nok ble det ikke reist innvendinger mot at forsvarsnihilistenes forhold på denne måte ble belyst på åpen scene, formodentlig på grunn av den tillit de hadde til den parlamentariske pulverisering av ansvaret.

Etter de nødvendige forarbeider til budsjettoppstillingen ble det holdt en 1ste «barberings»seanse hos forsvarsministeren. Det var her selvfølgelig endel forskjell på de forskjellige forsvarsministers innstilling, men alle følte seg mer eller mindre bundet

av sparelinjen. Etter ny oppstilling ble budsjettet så behandlet i regjeringen. Her var forholdet alltid det samme. Når forsvarsbudsjettet sto for tur, dro alle statsråder fra de øvrige departementer et letelsens sukk, — nå skulle det bli spart til fordel for dem.

Det var nesten utrolig hva man her kunne høre av inkompetente innlegg fra ensporete levebrødspolitikere med skylapper begrenset til ens eget departement, — ofte lite respektinngyende også m. h. t. form og foredrag. Endog selveste statsministeren kunne være håpløst inhabil m. h. t. forståelse av forsvarets betydning og dets behov. Når jeg tenkte tilbake til Holtfodts tid, slo det meg hvor galt det var — og måtte være — å ha en ikke-fagmann som sjef for det viktigste departement, istedet for en som med faglig innsikt og personlig autoritet kunne få de blinde politikere til å bli seende.

På foranledning av en «øksekomite» ble grensen for budsjettets «bundne» utgifter fastslått, med den følge at forsvarsministrene følte seg forpliktet til å holde seg nær denne bunngrense. En gang forsvarsministeren i en angivelig borgerlig regjering møtte opp til regjeringsskonferanse med et slikt «barbert» og «bundet» budsjett, ble vi motatt av vedk. statsminister med følgende temperamentsfullt avleverte tirade: «Jeg foreslår at vi overhode ikke tar Forsvarsdepartementets budsjettforslag under behandling slik det nå foreligger, men at vi forlanger — forlanger altså — at det skal skjæres ned med minst 2 millioner». Det ble gjort, men måtte da selvfølgelig gå ut over forbrukskonti, hvor pengene allikevel ville gå med.

Venstre- og Arbeiderparti-regjeringene var som bekjent de verste forsvarsnihilister og fant utvei til nedskjæringer selv om en skulle tro det var umulig. Vedlikeholdsutgifter til bygninger, etablissementer og materiell sattes ned om og om igjen, selv etter at det faglig teoretiske og erfaringsmessige minimum var passert. De som kom etter kunne legge på igjen, ble det sagt. De visste nok at det motsatte ville bli tilfeilet.

Budsjetteringen ble som følge herav ikke alltid reell, men forswarets regnskaper var allikevel merkelig nok de som svarte best til budsjetttrammen. Arbeiderparti-regjeringens 1ste budsjettoppstilling

i siste regjeringsomgang var forresten et nokså reelt budsjett. Partiledelsen var øyensynlig belært av erfaring fra 1ste gang (Hornsrud), da det ble hugget for sterkt inn. Men senere ble arbeiderregjeringens budsjettering sørgelig utvannet.

For å illustrere den ufor-svarlige behandling av budsjettet skrev jeg i «Aftenposten» en artikkel om «Nedskjæringen av statsutgiftene» med etterfølgende tabellariske oversikt:

Monsen ble i Forsvarsdepartementet etterhvert «omvendt», men våget ikke å bekjenne kulør. Det ville bare skade hans «posisjon i regjeringen». Torp sto mere fritt og hadde sine meningers mot.

Jeg følte en voldsom indignasjon over politikernes uansvarlige innstilling og manglende forståelse av tidens tegn. Etter å ha hørt en rekke inkompetente representanter avlire etter manuskript beregnet på lokalpressen på hjemstedet omtrent liklyden-

trykk for de følelser jeg var fylt av fra mitt kjennskap til de ansvarliges uansvarlige forhold. Det ble herom anført bl. a.:

«Det kan vel hende at det kan komme en oppgjørets dag, når landets ungdom må forblø under forsvar mot overlegent utrustede og øvete tropper, og nasjonen må registrere skamfulle nederlag i sin krigshistorie, eller overgrep som må tåles uten kny.

Heldigvis har man til enhver tid forsvarssabotørenes

STATSUTGIFTENES VEKST

Administrasjonsgrener under:	Bevilget 1913/14 Kr.	Bevilget 1927/28 Kr.	Hvor mange ganger større i 1927/28 enn i 1913/14
Utenriksdepartementet	1 115.802	3 518.687	ca. 3,2
Kirke- og undervisningsdep.	16 290.042	59 042.099	» 3,6
Justisdepartementet	5 097.098	16 272.550	» 3,2
Sosialdepartementet	8 497.643	40 164.574	» 4,7
Handelsdepartementet	7 264.158	18 177.948	» 2,5
Landbruksdepartementet	3 469.946	22 982.104	» 6,6
Arbeidsdepartementet	3 748.747	14 864.540	» 4,-
Finansdepartementet inkl. renter av statsgjeld	17 794.940	113 551.625x)	» 6,4
Forsvarsdepartementet hær og marine	26 903.580	43 777.852	» 1,6

x) Herav renter av statsgjelden henholdsvis 12,4 og 83,6 mill. kr.

Departementsbudsjettene var på forhånd gjort kommensurable ved rokeringer.

Når proposisjonen kom til Stortinget ble det ny pågang for sparing. Militærkomiteens formann, oberstløytnant Mjøen, spurte en gang — tilsynelatende uvitende om regjeringens sparesans når det gjaldt forsvaret — hvorfor Forsvarsdepartementet fremla budsjettforslag i så nedskåret stand. Dere vet jo at vi må ta noe».

Den skadeligste form for besparelser var den som gikk ut over øvelsene, og således var særlig nedbrytende for forswarets brukbarhet. Regimettssamlingene ble sløyfet gang på gang, tildels også rekruttskolene, og rekruttilgangen ble sterkt redusert på forskjellig vis. Innstillingen hos Stortingets største enkeltparti. A-partiet, og dets sekundant, Venstre, var til enhver tid avgjørende. Karakteristisk for A-partiets holdning var Fr. Monsens uttalelse i 1939 om at «ingen skulle klare å tvinge Storting og Regjering ved slike frav» som de militære sjefer fremsatte. I samme anledning ga Nygaards-vold uttrykk for sin sterke indignasjon: «Man kan bli fristet til å slå døra igjen, låse den, og ta nøkkelen ut også».

Det ble jo omsider en litt annen ånd i A-partiet før invasjonen, bare så altfor sent.

de negative foredrag om det livsviktige forsvarsproblem, hadde jeg mere enn en gang lyst til å rope ut over Stortinget under debatten: «Hvor har vi sakkyndigheten her? Er det meningen at vi skal forsvare oss, eller ikke?» Savnet av et yrkesting med faglig kompetente representanter var følelig. Stortingsmennene Sven Nielsen, Moseid og Hundseid talte forswarets sak, og Hambro sa ofte det forløsende ord som man satt og ventet på. Underholdende var han også ved sin veltalenhet, og morsom ved sin slagferdighet overfor de kommunister som angrep ham. Men ellers hendte det sjelden at forswarets sak ble talt i Stortinget på en særlig virkningsfull måte. En enestående unntagelse var et historisk og nasjonalt betont og sterkt følt foredrag av høyremannen Andresen, som etterlot forsamlingen i en nærsagt tryllebundet taushet, — en taushet som en marxist til slutt følte det nødvendig å bryte. Men han (Monsen) var selv tydelig påvirket av foredraget.

I mangel av adgang til å skrive under eget navn om disse ting i pressen, skrev jeg i november 1936 under dekknavn i Norges Handels og Sjøfartstidende om «Vårt forsvar». I denne artikkel tok jeg inn et avsnitt om ansvaret for forswarets tilstand som ut-

navner i Stortingstidende med ordrett gjengivelse av de enkeltes innlegg i forsvarsdebattene.

I sannhet, ansvaret er stort for de som har sabotert forswarets interesser. Og delaktige i dette ansvar er de som har assistert forswarets fiender med å skissere organisasjonsformer som er mindreverdige militært sett, og kun utmerker seg ved prisbillighet. Organisasjonsformer som forutsetter «en forutseende utenriksledelse», enn behendig kamuflering av poenget som var at forsvarsorganisasjonen ikke svarte til sin hovedoppgave, den å vært hurtig krigsberedt. Men vi må jo tro at dette har vært nødtvungen assistanse.

Det som har vært et mareritt for forswarets venner i alle disse år etter Verdenskrigen er den håpløse blindhet hos de ansvarlige politiske ledere overfor den kjensgjerning at et brukbart forsvar i våre dager ikke lar seg i m p r o v i s e r e. Møysommelig og målbevisst må forsaret bygges opp i fredens dager, og årsklasse etter årsklasse grundig oppøves inntil alle 2 4 å r s k l a s s e r i linje og landvern står rede til ildprøven. Det er lett å regne ut, at dette normalt vil kreve 2 4 å r med fulle øvelser.

År etter år må materiellet

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

suppleres og holdes på høyde med tidens krav med klar forståelse av at det er uforsvarlig å stole på forsyninger fra utlandet ved fredsbrudd. Utlandet kan ha nok å ta seg av allikevel. Selv har vi imidlertid bare en våpenfabrikk og en ammunisjonsfabrikk, — fabrikker som vil bli mål for fiendens luftangrep fra krigens første dag».

Jeg fikk ikke denne artikkel inn i «Aftenposten» som fant den for skarpt formet. For meg var imidlertid dette nettopp poenget, å vekke ved å ruske opp de sovende.

Som representant i Norge for «Hollandsche Industrie- en Handels- Maatschappij» (Krupp, kamuflert) fremla jeg tilbud på modernisering av det norske feltartilleri, men selvsagt uten resultat. For å gjøre hva gjøres kunne i min stilling som byråsjef for å forberede på krigsmulighetene, utarbeidet jeg nytt krigsregulativ, som ble fastsatt ved kgl. res. i 1939. Det gamle var fra 1915. Dessuten ble utarbeidet et nytt administrasjonsreglement for hæren.

Militærkomiteen måtte ha sekretærhjelp fra departementet for å utarbeide innstillingen. For om mulig å få vekket litt mere forståelse for budsjettet overtok jeg ett år denne oppgave og tok da med i innstillingen tabellariske oversikter, som bl. a. viste at Norge var det land i Europa som ofret minst på forsvaret. Denne innstilling ble betegnet som et «dokument» og tatt inn i Generalstabens bibliotek, men førte ikke til noe resultat av betydning.

Jeg søkte ved denne anledning å redde en bevilgning til en stridsvogn for kavalleriet, — et forslag som jevnlig var strøket i de foregående år. Halvparten av bevilgningen ble strøket av statsråden, og resten av regjeringen, men gjenoppført av meg uten økning av budsjettet som helhet. Som en særlig innrømmelse overfor sekretæren lot Mjøen og komiteen det halve beløp bli stående. Slik gikk det til at Norge den 9. april 1940 sto parat til å møte invasjonen med bevilgning til en halv stridsvogn.

Den 8. april reiste jeg inn til Oslo i følge med den senere generaldirektør for Statsbanene, ingeniør Vik, og samtalen gjaldt naturligvis minneutleggingen. «Imorgen har vi tyskerne her» sa jeg, og reiste fra stasjonen til min leverandør av hytteproviant. Var det vanskelig å forutse dette?

Nei, det burde ikke være det. Men så lite skjønnte folk — inklusive Regjeringen og Stortinget — den gang, at hvis jeg etter frigjøringen hadde fortalt om min skjønnsmessige slutning, ville den blitt betraktet som me-

get mystisk og mistenkelig. Regjeringen mente øyensynlig som Monsen i 1939: «Enhver vet at vårt land ikke ligger i brennpunktet».

Ut på dagen den 8. ventet vi i departementet med intens utålmodighet på mobiliseringsordren. Ved 15-tiden kom statsråden fra Stortinget med oppdrag til mitt kontor om å beregne utgiften ved forsterkning av nøytralitetsvakten på Sørlandet med et par bataljoner. Da lo vi i departementet, — en bitter hånlatter. Så blinde kunne altså nasjonens ledende menn være, tross «skriften på vegg».

Og så kom da plutselig dagen, da «den revolusjonære arbeiderklasse» ifølge Fr. Monsen (i 1933) skulle reise seg «for å slå makten ut av hendene på slike eventyrpolitikere» som ville innlate seg på en forsvarskrig. «Kanone ne kan vi ikke bygge på» (Fr. Monsen i 1937)!

Men under flukten fra Oslo med en tysk avdeling i ryggen, oppdaget som bekjent forsvarsnihilistene omsider plutselig forsvarets betydning, og dens «forutseende utenriksledelse» ble vel etterhvert også klar over hvordan og når det skulle vært mobilisert. I stedet for å ta konsekvensen av sitt tidligere forhold, fant regjeringen at dagen og timen nå var kommet for regjeringen til å sette inn i kamp det «etikette»forsvar, som takket være de flyktende koryfeer var å anse som «et hjelpe- løst slaktoffer» overfor moderne utrustet og øvete stridskrefter (iflg. oberst J. Petersen. Aftenposten 12. 1. 39).

Fullt så galt var det nå ikke i praksis. Bl. a. endte en alvorlig kamp mellom norske og tyske styrker — ved Bagn i Valdres — med overlegen norsk seier i første omgang. 2 tyske bataljoner ble her av en norsk bataljon slått og kastet tilbake til Hønefoss med stort tap av materiell. Bataljonene var så opprevet at de måtte trekkes ut av kamplinjen. Utvilsomt den beste militære prestasjon i forsvarskampene på norsk grunn, når bortsees fra den franske fremmedlegions innsats ved Narvik. Den norske styrke — en bataljon av 4. feltbrigade (oberst G. Østbye) — førtes av en NS-offiser.

Men ellers gikk det stort sett som det måtte gå. Innen en halv mnd. var over 50 pst. av de norske styrker avvæpnet. Et hell i uhellet var det, at det ikke lyktes regjeringen å danne en stormaktsfront i Norge. Det ville i tilfelle ha kommet landet dyrt å stå.

Det er forståelig at de ansvarlige politiske charlataner hadde en sterk følelse av behov for propagandistisk avledningsmanøver med sikte på å pense opinionens reaksjon over på andre. A-fjenden fra 1932—33 var her selvfølgelig velkommen som lyn-avleder.

Finn Kjelstrup.

Jo-Bu-Viking

er tvers igjennom Norsk og den er god.

Komplett delelager.

Aut. serviseverksted.

Betalingen kan deles.

H. SNAPRUD & CO.

MASKINER -
REDSKAPER

Kongsberg — Tlf. 885 - 248

Frontkjemper 40 år

Søker kapital for kjøp av forretningsgård i innlandsby. Kompaniskap med intelligent dame har også interesse.

Bill. Mrk.: «Fremtid».

Hybel el. hybelleilighet

ønskes leid snarest av ungt ektepar. Helst i nærheten av Fornebu.

Bill. mrk.: «Ivrig leser av Folk og Land».

Arkitekt

HUSTAD

BÆRUMSV. 5, Ø. ULLFRN
Telefon 55 61 29 — Oslo

Annelise Parow

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

Oslo Stigefabrikk

Brand-, maler- og skyvestiger oljet, m/ kadimerte beslag.

Inneh. ALF T. LUNDE,

Mosseveien 8

Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

Leseverdige bøker

Hermann Boehm: «Norge mellom England og Tyskland».

Innb. kr. 20.00.

J. McCarthy: «Den forspilte seir».

Heft. kr. 11.00.

Erik Lærum: «Dansk soldat i krig og fred».

Heft. kr. 9.00.

Erik Lærum: «Suez-Ungarn-Polen-Cypern».

Heft. kr. 7.00.

V. Pürschel: «Rett kurs».

Heft. kr. 14.00.

Jens Bjørneboe: «Under en hårdere himmel».

Innb. kr. 25.00., heft. kr. 20.00.

P. THJØMØE

Postboks 122 - Stavanger.

Tlf. 21133 - Postgiro 64042.

Bøker tilsalgs ved Forbundet:

Prost A. E. Hedem: Statsmaktenes revolusjonære forhold til grunnloven. Pris pr. stk. kr. 2.00.

Eivind Blehr: § 104. Pris pr. stk. kr. 1.00.

Alexander Lange: Dødsdommen over kommissarisk statsråd, professor R. S. Skancke. En gjennomgåelse. Pris pr. stk. kr. 1.00.

Justus Vericulator: Den norske kapitulasjon. Pris pr. stk. kr. 5.00.

Gustav Smedal: Patriotisme og landssvik. Pris pr. stk. kr. 3.00.

A. Olesen: Dyrekøbt Hævn. Pris pr. stk. kr. 2.50.

Svenskeutredningen. Pris pr. stk. kr. 20.00.

Den norske rettsutvalgjørelsen. Forkortet resyme. Pris pr. stk. kr. 1.00.

Olga Bjoner: Dette har hendt. Pris pr. stk. kr. 10.00.

A. Olesen: Fra utrykte kilder — (Rostockmødet) kr. 3.00.

NYTT OPPLAG:

Trygve Engen: Jeg er ingen Landssviker. Pris kr. 5.00.

Forskuddsbetaling eller oppkrav.

Kapital ledig

Småindustri og produksjonsideer finansieres.

Skriv til:

Konsulent Holtskog

Box 9, Nannestad.

HJELPEORGANISASJONEN
for frontkjemper.

Vi ber deg være med oss i hjel-
pen for våre krigsinvalider.
Send ditt bidrag, stort eller
lite, til:

Postboks 1407 V, Oslo

Postgirokonto 19070

Benytt postgiroinnbetalings-
kort, det er enklest og billigst.

De forenede jurister

Dr. juris

E. Reichborn - Kjennerud

Storgt. 17. Tlf. 337014, 333206.

Tannlege
MARTIN KJELDAAS
Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

TANNLEGE MAAMOEN
Hansteensgt. 2
Telef. 44 43 33

EN BIBLIOFIL SJELDENHET

Ennu endel ekspl. av Martha Steinsviks

Frimodige ytringer

er tilsalgs i Forbundet, Kierschowsgate 5, Oslo

Pris kr. 10.00 (til inntekt for Marta Steinsviks minnefond).

Til medlemmene!

Vær vennlig å sende inn til Forbundet — giro 15028 boks 3214 Oslo din medlemskontingent for året 1958. De som fremdeles står tilrest med kontingenten for 1957 må være vennlig å sende denne inn straks.

Forbundskassereren.

LØRDAG 19. APRIL 1958 — FOLK OG LAND 7

SVART OG HVITT I USA.

Den innenrikske kalde krig i USA går videre. Selv i armeen, hvor negersoldater i visse enheter kan drive det til å bli offiser og en enkelt endog ble general, viser kløften mellom svart og hvitt seg tydelig. Den amerikanske løytnant William B. Morton må i nær fremtid svare for krigsretten i Frankfurt for å ha nektet å ta negerkapteinen Carl J. O'Kelly i hånden. Morton erklærte at han ikke pleide å «shake hands» med negre. Nå er han anklaget for «ulydighet».

*

KONGELIG EVENTYR

Hele verdenspressen har frådset i beretninger om den svenske prinsesses eventyr med en engelsk bar-pianist, som heldigvis viste seg å være av adelig avstamning. Pianistens far, Sir Douglas-Horne var imidlertid ikke så imponert som pressen over dette kongelige eventyr. Han uttalte iallfall til en engelsk avis: «Jeg er åpenbart ikke fin nok, skjønt jeg hører til Englands høyeste adel. Det skal ingen hemmelighet være, at min slekt har spillet en rolle i Englands historie. Noen av mine forfedre var fremtredende generaler i store kriger, noen ble dømt for høyforræderi, noen var politikere og andre gikk til bunns», for egen regning hadde vi nær tilføyet: på annen måte. Vi noterer oss at det blant forfedrene til denne berømte adelsmann altså også finnes en slags kolleger av oss.

*

DET KNAKER I I ARBEIDERPARTIET

Sprekken i Arbeiderpartiet blir tydeligere og tydeligere for hver dag som går. Det siste er at endel geskjeftige herrere med den berømte Løberg i spissen narret med seg ialt 45 av partiets stortingsmenn på en resolusjon som i virkeligheten var et direkte mistillitsvotum til regjeringens utenriks- og forsvarspolitik. Resolusjonen krevet at Norge skulle «nedlegge veto» mot at Tyskland til forsvar av Europa og oss fikk atomvåpen. Naturligvis vil affæren ikke få politiske konsekvenser i første omgang, fårene blir nok drevet inn i folden igjen også denne gang, men det hele viser at den store, kunstige sekk Arbeiderpartiet en vakker dag kommer til å revne med et politisk brak og dermed kanskje også gi forutsetninger for renere politisk luft i Norge.

*

MASSEFLUKTEN FRA ØST TIL VEST

Vesttyske aviser registrerer

fortsatt masseflukt, og nå av funksjonærer fra østsonen til vestsonen og tar dette naturligvis til inntekt for det østtyske regimes manglende tilslutning i folket. De forskjellige vesttyske partier konkurrerer på harde livet om disse nye stemmer på vanlig demokratisk vis. Deutsche Soldaten-zeitung advarer mot for stor godtroenhet her og spør om det ikke kan tenkes at all denne «flukten» er arrangert og at kommunistene på den måte holder på å bygge ut et helt apparat i vesten, ferdig til innsats når dagen kommer.

*

POLITIOPPTØYENE I PARIS

Bakgrunnen for de store politidemonstrasjoner i Paris, som vi tidligere har omtalt var at franskmennenes bestialske tortureringer og mishandlinger i Algerie hadde

ført til at det ble tatt represalier mot franske politifolk i hjemlandet. Politiet hadde allerede en rekke dødssofre. Imidlertid protesterte politiet naturligvis ikke mot grusomhetene i Algerie, men for et risikotillegg som følge av den økede fare. Tortureringen i Algerie kan altså også på denne måte komme Frankrike dyrt å stå.

*

FORNUFTIGE JAPSER

Det bekjentgjøres i Tokio at uniformene for den japanske frivilligarme, som hittil i likhet med for eksempel oss, har vært etter utenlandsk mønster, nå skal ombyttes med typisk japanske uniformer. Den japanske overkommando begrunner dette med at det var blitt nødvendig for at ikke de frivillige overalt skulle bli skjelt ut som «amerikanske leiesoldater».

Hvem er krigsforbrytere?

Umiddelbart før den annen verdenskrig gjorde den britiske regjering en hemmelig overenskomst med Polen, garanterte militær støtte til Polen om det skulle bli «overfalt» av Tyskland. Så ble polakkene hisset opp til det rene krigsvanvidd, samtidig som de massakrerte henimot 60 000 folke-tyskere i Polen for å provosere Tyskland til et angrep.

Etterpå lot England Polen i stikken, samtidig som det sammen med Frankrike fikk sitt påskudd til å erklære Tyskland krig for å «hjelp» polakkene.

En hjelp som aldri kom, og i 1939 befridde Polen for dets selvstendighet. Den ene halvpart kom under Sovjet og den annen under Tyskland. Og etter seiren over Tyskland i 1945 kom resten av Polen under Sovjets herredømme.

*

Ved Potsdamavtalen i 1945 ble femten millioner folketyskere i Böhmen og Mähren (Tsjekkoslovakiet) jaget fra sine hjem, ranet for all eiendom, alle verdier, fratatt sitt levebrød, sendt ut på vandring inn i et krigsherjet og kaotisk Tyskland.

De fordrevne hadde i århundreder betraktet Böhmen og Mähren som sitt fedreland. Tolv millioner nådde fram, to millioner ble borte på veien, sultet eller frøs ihjel, ble

drept eller deportert til sovjets slaveleire.

Avtalen om denne krigsforbrytelse var undertegnet av Sovjetsamveldets, Frankrikes og Englands representanter samt daværende president Truman.

Deretter havnet hele Tsjekkoslovakiet Böhmen og Mähren medregnet bak jernteppet.

Ingeniør Carlberg dømt for jødehets

Hva med alle dem i Sverige som har hisset mot tyskerne etter krigen?

Etter hva det svenske blad «Vägen framåt» meddeler er ingeniør C. E. Carlberg dømt til 60 dagsbøter a 250 kroner, for «hets mot folkgrupp». Carlberg har distribuert et skrift forfattet av den kjente finske industrimann, bergråd Herlitz. Med citater fra jødiske forfattere søker Herlitz å påvise at det jødiske folk har en internasjonal sammenslutning, at det står i våpen mot omverdenen, at det nærer planer om verdensherredømme og at det gammeltestamentlige gudsbegrep ikke kan forenes med moderne humanitet.

En kan mene hva en vil om disse påstander, skriver bladet — vi for vår del mener at de generaliserer ut fra enkelttilfeller — men å betegne det som hets, fornærmelser eller bakvaskelser er

Forspillet til 9. april

(Forts. fra s. 1).

ne opptegnelser og innhentede beretninger fra personer som sto midt oppe i begivenhetenes brennpunkt, gir han et førstehånds og samvittighetsfullt autentisk bilde av bl. a. hendelsene omkring 9. april.

*

Under 1. verdenskrig hadde vi en dyktig og forutseende utenriksledelse og et forholdsvis sterkt og våkent nøytralitetsvern («Det brukne gevær»s forsvarspolitik kom som kjent senere). En krenkelse av vårt landt høyhetsområde dengang ville umiddelbart ha utløst mottiltak fra norsk side. Allikevel omgikk Churchill (marine-minister) med planer om å trekke Norge, Sverige og Danmark inn i krigen.

Ved begynnelsen av 1915 meldte seg flere strategiske alternativer, skriver han i sin bok, «Verdenskrigens Historie». «Skal vi bruke våre forsterkede flåter og de nye store armeene av 1915 til å omgå tyskernes høyre flanke i Østersjøen eller deres venstre i Svartehavet og på Balkan? . . . Skal vi ved en avgjørende aksjon trekke de små statene i nord og syd med på vår side i krigen for å få en snarere avgjørelse på den?»

«De små statene i nord» ble spart dengang, men ene og alene fordi forseringen av Dardanellene bød på større

å forandre den betydning disse begreper tidligere har hatt. Man har påstått at tyskerne holder sammen mot omverdenen, at de har hatt planer om verdensherredømmet og at de har hatt barbarisk ideologi, og man har påstått det samme om Russland.

Dommen over Carlberg er en trussel mot trykkefriheten, mot retten til fri kritikk. Den stiller en viss folkegruppe i en særklasse, gir den rettigheter som ikke tilkjennes andre grupper, og opphever dermed likheten for loven. Om man med slike metoder mener å komme antisemitismen til livs, tar en feil. Man gjør det motsatte, slutter bladet.

Vi har riktignok tapt — men dessverre for mange ikke hukommelsen.

strategiske og politiske muligheter. Dardanellerfelttoget ble en fjasko trass i de 130 000 blodofre. Et angrep på nordiske land ville sannsynlig være blitt møtt med innbitt forsvarskamp.

Det var den samme krigsglade og skrupuløse Churchill som var den drivende kraft i planene om besettelse av Norge i 1940. Og denne gang hadde han intet å risikere. Vårt største aktivum, handelsflåten, hadde han allerede sikret seg. Forsvaret og forsvarsviljen var gjennom årelangt nedbrytningsarbeid ikke noe større å regne med. (Det er endog atskillig som taler for at det fra ledende hold foregikk et hemmelig samarbeid med England). De gjentagne nøytralitetskrenkelser — «tekniske nøytralitetskrenkelser», kalte Churchill det — var bare en slags oppmykning for den avgjørende aksjon.

For Churchill åpnet det seg store muligheter ved en besettelse av Norge: Stengning av malmtilførselen til Tyskland og om nødvendig besettelsen av de svenske malmgruber. Baser for angrep på den sårbare tyske Nordsjø- og Østersjøkyst og lettelse av trykket på vestgrensen. Tyskland måtte gripe til mottiltak mot den dødelige fare som truet enten de ønsket det eller ei. Det vant i kappløpet.

Dette er sannheten om «Tysklands uprovoserte angrep» på Norge.

Chr. B. Waage.

FOLK og LAND

Ekspedisjon og kasse:
Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96
Boks 3214

Abonnementspriser:

Kr. 25,- pr. år, kr. 12,50 pr. halvår. Sverige og Danmark: kr. 29,00 pr. år, kr. 14,50 pr. halvår. Utlandet for øvrig: kr. 33,00 pr. år, kr. 16,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 35,00 pr. år, kr. 17,50 pr. halvår.

Løssalg 65 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter over en spalte.

Bruk postgironr. 16450.

Utgiver A/L Folk og Land
Sambandstrykkeriet
Oslo